

**EL LLIBRE
DE LA SETMANA**

La sorpresa i l'escàndol, segons Otessa Moshfegh

PERFIL

OTTESSA MOSHFEGH ÉS UN DELS ÚLTIMS FENÒMENS DE LA LITERATURA NORD-AMERICANA D'AVUI. EL SEU HIPNÒTIC DEBUT, 'MI NOMBRE ERA EILEEN', FINALISTA DEL MAN BOOKER PRIZE 2016, LA VA CONVERTIR EN AUTORA DE CULTE

ANNA CARRERAS AUBETS

Moshfegh (Boston, 1981) ha fet tot el contrari: s'ha acostat a la Terra com si fos un planeta estrany i ens fa al·lucinar i riure amb la seva mirada corrosiva sobre la condició (in)humana i la seva vulnerabilitat i alienació. Amb traducció d'Alexandre Gombau Arnau, Angle Editorial publica la versió catalana del recull de contes inquietants publicats a mitjans tan reconeguts com *The Paris Review*, *The New Yorker* i *Granta* i que va precedir novel·les com *El meu any de repòs i relaxació* i *La mort a les se-*

ves mans, totes dues també disponibles a Angle.

La ficció psicològica que recorre els catorze relats d'*Enyorança d'un altre món* posa l'accent en la caracterització interior d'uns personatges molt ben treballats per Moshfegh i la motivació per explorar-los, quasi des de la psicoanàlisi, la vida espiritual, emocional i mental. El que interessa són els comportaments dels personatges, que impulsen la trama i expliquen la història. El resultat és una classe magistral d'escriptura de contes foscos, punyents, depravats, o amb personatges que tenen tares mentals, que Moshfegh suavitza amb un intens sentit de l'humor absurd i amb un to d'esbarjo que realment sorprèn i escandalitza segons quina mena de lectors obtusos, que fins i tot han enviat l'autora al terapeuta. El que està fent per escrit Moshfegh és observar la vida contemporània de manera mordaç.

ENYORANÇA D'UN ALTRE MÓN
OTTESSA MOSHFEGH
ANGLE/ALFAGUARA
TRADUCCIÓ
D'ALEXANDRE GOMBAU ARNAU
334 PÀG. / 19,90 €

plen aquest buit i miren d'escapar-se'n a través de drogues o qualsevol altra cosa que els pugui distreure, fins i tot la crueltat. Sovint també miren de satisfer el seu anhel fent trampes o manipulant les circumstàncies. En altres ocasions sabotegen els seus propis intents de felicitat. Els homes i les dones de les històries de Moshfegh estan desesperats però no saben ben bé per què. Estan insatisfets i inquietos, gairebé al límit de la consciència. En totes les històries es descriuen els hàbits bruts dels personatges, la seva acné i la seva defecació, la misèria en què viuen. És possible que l'autora desitgi descriure'ls superficialment com a desagradables, però en realitat no ho són. O com a mínim, no són irredimibles.

El cinisme de la veu literària que escriu sense pietat buscant la repugnància porta a acabar els relats amb un final devastador que deixa el lector glaçat. En la darrera de les narracions ens trobem davant d'un conte de fades exasperant i retorçat sobre dos germans bessons convençuts que no són d'aquí perquè la Terra és plena de gent imbècil i ells no s'hi consideren. En definitiva, les millors històries d'aquest recull meravellós que és *Enyorança d'un altre món* ens fan veure que la ficció encara té el poder de ser rellevant i transcendent, despietada i tendra, hilarant i devastadora al mateix temps. Només hi posaria un però: l'autora repeteix el mateix patró (que sap que funciona) en quasi tots els contes i això fa que, de mica en mica, l'efecte buscat de la repulsió màxima acabi declinant el seu efecte. ♦♦

EL LLIBRE DE MOSHFEGH EXPLICA EL DIA A DIA D'INDIVIDUS QUE ANHELEN ALGUNA COSA QUE ELS FALTA A LA VIDA: UNA FEINA, L'AMOR O ENCAIXAR AMB EL MÓN

Patètics i memorables

Les imatges són conflictives i memorables, i barregen magistralment misèria i bellesa, caos i patrons. Moshfegh s'interessa pel lumpen de la societat, pels marginats, els aïllats, els torturats, però també ataca la classe alta corrompuda i falsa. Personatges freds, sense filtres, no cal que el lector s'esforci a endevinar què pensen, són patètics i memorables en les seves mancances: humans i comprensibles. Una col·lecció d'individus que anhelan alguna cosa que els falta a la vida: una feina, l'amor o encaixar amb el món. Persones que om-

ALFAGUARA

Nocturna Djuna Barnes

M. ÀNGELS CABRÉ

Hi ha moltes Djunes en l'escriptora Djuna Barnes (Nova York, 1892-1982). Ho explica al pròleg de *Mi Nueva York 1913-*

1919, un recull dels seus articles i reportatges de joventut que vaig animar a publicar. Aquells textos primerencs van fer d'ella una mena d'Irene Polo agosarada, que tenia empena i brillava. Contràriament, el seu final va ser trist: solitària, enfadada amb el món, va viure la seva darrera etapa tancada en un apartament del barri de Greenwich Village, sense voler rebre ningú.

Entremig hi trobem la Djuna enigmàtica que fascinava durant el París d'entreguerres, en l'ambient d'una Rive Gauche força sàfica, on ella es movia com una deessa d'inasoluble bellesa, tot i que era pobra com una rata. Va recollir amb sarcasme aquest món a *L'almanac de*

les dones, tot i que la seva obra més emblemàtica és *El bosc de la nit*, que va ser escrita en part a casa de la milionària Peggy Guggenheim, molt amiga de l'autora. Publicada l'any 1936 amb un pròleg del poeta T.S. Eliot, és el que se'n diu un *roman à clef*, ja que té molt de la seva relació sentimental amb l'escultora Thelma Wood, el seu gran amor.

Barnes és considerada la darrera supervivent de la generació modernista. Aquesta edició que comentem inclou una introducció de l'escriptora Jeanette Winterson, que ens diu que estem davant d'un llibre exòtic, estrany i temerari. També de lectura exigent: "Hi pots lliscar per dins, perquè té una prosa de qualitats narcòtiques, però no hi pots lliscar per sobre".

Amb el seu ambient crepuscular, fa un elogi de la

llibertat sexual de les dones a través de les relacions lèsbiques de tres exemplars ben diferents: la jove Nora Flood, l'atractiva i andrògina Robin Vote, i l'extravagant vídua Jenny Petherbridge. Mentrestant, dos homes ronden les seves relacions agitats: el fals baró vienès Felix Volkbein i el Dr. Matthew O'Connor, que escolta amb paciència els seus testimonis com si fos un oracle i ens fa de fil conductor.

Secrets que guarda la nit

Aquesta és una novel·la de passions doloroses i amors impossibles: "Al cor de la Nora hi reposava el fòssil de la Robin, l'entalladura de la seva identitat, i tot a l'entorn del cor, per conservar-lo, hi corria la sang de la Nora. Així el cos de la Robin no deixaria mai de

WIKIPEDIA

EL BOSQUE DE LA NIT
DJUNA BARNES
LABREU EDICIONS
TRADUCCIÓ
DE LAIA MALO
190 PÀG. / 19 €

ser estimat, ni es corrompria ni quedaria arraconat". També, pel que fa a la Jenny, d'amors saquejats: "[...] s'apropià de l'amor més apassionat que coneixia: el de la Nora per la Robin. Era una ocupa per instint".

Totes tres atresoren secrets que guarda la nit. "Expliqui-m'ho tot de la nit", li demana la Nora abandonada i perduda al doctor. I el doctor li respon, sol·lícit: "La fosca és l'armari dins del qual nia el cor de la teva enamorada, i ella és l'au nocturna que gralla contra els vostres esperits, mentre deixa caure entremig de totes dues l'horrorosa alienació de la seva entranya". Amors que són condemna, amors que són remordiments.

I no, *El bosc de la nit* no és una lectura fàcil i Djuna Barnes no és una narradora convencional. Construeix un univers de regles pròpies, un combat de boxa amb els sentiments del qual els personatges surten sempre una mica baldats. ♦♦